

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 20Co/81/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8113207379
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Boroň
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8113207379.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Michala Boroňa a sudcov JUDr. Petra Straku a JUDr. Antónie Kandravej v právnej veci navrhovateľa: mBank SPÓLKA AKCYJNA, so sídlom Senatorska 18, Warszawa, podnikajúca na území Slovenskej republiky prostredníctvom organizačnej zložky mBank SA, pobočka zahraničnej banky, so sídlom Pribinova 10, 811 09 Bratislava, IČO: 36 819 638, zastúpeného B & S Lega s.r.o., so sídlom Grösslingova 5, 811 09 Bratislava, proti odporcovi: L. U., nar. X.XX.XXXX, toho času na neznámom mieste, v konaní zastúpenému opatrovníkom L. Y., súdnou tajomníčkou Okresného súdu P., o zaplatenie 956,27 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov č. k. 10C 215/2013-66 zo dňa 24. 1. 2014 jednohlasne takto

rozhodol:

I. P o t v r d z u j e rozsudok.

II. Náhrada trov odvolacieho konania sa účastníkom n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi 600,20 Eur s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 600,20 Eur za obdobie od 13.2.2010 do zaplatenia, v lehote do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. V prevyšujúcej časti návrh zamietol a náhradu trov konania účastníkom nepriznal.

V odôvodnení svojho rozhodnutia okrem iného uviedol, že podľa ustanovení Občianskeho zákonníka odstúpením od zmluvy sa zmluva zrušuje s účinkami od začiatku (ex tunc) a účastníci sa vzájomne vyporiadajú v zmysle ustanovenia § 457, teda sú povinní jeden druhému vrátiť všetko, čo podľa nej dostali.

Súd prvého stupňa dospel k záveru, že na predmetný vzťah účastníkov konania je potrebné aplikovať občianskoprávnu úpravu, týkajúcu sa odstúpenia od zmluvy, nakoľko je zrejmé, že táto zmluva nebola uzatváraná medzi podnikateľmi, pre vzťahy ktorých sa uplatňujú inštitúty Obchodného zákonníka. Naopak jednalo sa o charakteristickú občianskoprávnu zmluvu ohľadom poskytnutia finančných prostriedkov vo forme hotovostného úveru, hoci úver je upravený v Obchodnom zákonníku. Podľa názoru súdu prvého stupňa je nepochybné, že v tomto spotrebiteľskom vzťahu je nutné aplikovať občianskoprávne inštitúty, nakoľko ustanovenia Občianskeho zákonníka sú nepochybne výhodnejšie pre spotrebiteľa pri využití inštitútu odstúpenia od zmluvy. Súd prvého stupňa poukázal na skutočnosť, že navrhovateľ vypracoval predmetnú zmluvu ako štandardnú typovú zmluvu a dobrovoľne sa rozhodol využiť ustanovenia zmluvy o odstúpení, aj keď mal možnosť využiť iné inštitúty súkromného práva, ktoré by neznamenal, že zmluva by bola zrušená od počiatku. Naopak odporca ako spotrebiteľ nemal

žiadnym spôsobom možnosť ovplyvniť obsah zmluvy, preto súd vychádzal z ustanovení Občianskeho zákonníka, ktoré poskytujú ochranu právam spotrebiteľom. Tento výklad je v súlade aj s európskou judikatúrou, v zmysle ktorej súdom prináleží kontrola zmluvných podmienok tak, aby boli vylúčené v bežnom živote neprímerané podmienky pri poskytovaní spotrebiteľských úverov, aby tak bol naplnený cieľ článku 6 smernice Rady 93/13 EHS. Z týchto dôvodov súd prvého stupňa dospel k záveru, že pokiaľ navrhovateľ odstúpil od zmluvy, došlo k režimu v zmysle Občianskeho zákonníka, podľa ktorého sa zmluva od počiatku zrušila a účastníci sú povinní vrátiť jeden druhému všetko, čo podľa nej dostali. Pokiaľ navrhovateľ poskytol odporcovi úver vo výške 1.000 Eur a odporca mu vrátil titulom predmetného úveru sumu 399,80 Eur, má navrhovateľ právo na zaplatenie zvyšku poskytnutej sumy, t.j. 600,20 Eur.

V prevyšujúcej časti bol pritom návrh zamietnutý ako nedôvodný.

Pokiaľ sa týka uvedenia následkov odstúpenia od zmluvy súd prvého stupňa poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 20Co 35/2011 v obdobnej veci.

Postupom podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s nariadením vlády SR č. 87/95 Z.z. súd priznal navrhovateľovi taktiež právo na zaplatenie úroku z omeškania vo výške 9 % ročne za obdobie od 13.2.2010 do zaplatenia. Odporca sa dostal do omeškania s plnením svojho peňažného záväzku na základe výzvy navrhovateľa, ktorý odstúpil od zmluvy v uvedený deň, a preto priznaná výška úrokov z omeškania je v súlade s citovanou právnou úpravou.

Z vyššie uvedených dôvodov bol návrh ako nedôvodný v prevyšujúcej časti zamietnutý.

O trovách konania prvostupňový súd rozhodol podľa § 142 ods. 2 O.s.p.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie navrhovateľ. V odvolaní okrem iného uviedol, že takéto rozhodnutie súdu je zjavne arbitrárne, je v rozopre so slovenským právom a celkom zásadným spôsobom ovplyvňuje schopnosť a možnosť bánk poskytovať úvery spotrebiteľom. Samotná skutočnosť, že tzv. absolútny obchodný vzťah je založený medzi dodávateľom a spotrebiteľom však nezakladá automaticky pôsobnosť Občianskeho zákonníka v celom rozsahu, ale zakladá iba aplikáciu ustanovení o spotrebiteľských zmluvách. Znamená to teda, že ak je tzv. absolútny obchodný vzťah posúdený zároveň ako spotrebiteľská zmluva, použijú sa naň príslušné ustanovenia Obchodného zákonníka, v tomto prípade najmä ustanovenia o zmluve o úvere a ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách, prípadne ustanovenia osobitných predpisov. Žiadne ustanovenie Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách teda nevylučuje použitie Obchodného zákonníka v prípadoch, keď je daná priamo zákonom (nie dohodou zmluvných strán), ako je tomu práve v prípade zmluvy o úvere. Takisto neexistuje žiadne ustanovenie Občianskeho zákonníka, ktoré by stanovovalo, akým spôsobom má (alebo nemá) byť splatený úver s úrokom v prípade odstúpenia od úverovej zmluvy (a to z jednoduchého dôvodu, a to, že Občiansky zákonník úverovú zmluvu ako absolútny obchod vôbec neupravuje, a preto ani nemôže pre spotrebiteľa priaznivejším spôsobom upravovať následky odstúpenia od zmluvy zo strany veriteľa z dôvodu porušenia povinností dlžníka). Odvolateľ ďalej poukázal na ust. § 13 zákona č. 129/2010 o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov, ktorý upravuje právo spotrebiteľa odstúpiť od zmluvy o spotrebiteľskom úvere bez uvedenia dôvodu. V takom prípade je spotrebiteľ povinný zaplatiť veriteľovi istinu a úrok z tejto istiny odo dňa, keď sa spotrebiteľský úver začal čerpať, až do dňa splatenia istiny. Poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 31. 3. 2010 sp. zn. 2Sžo 258/2009. Navrhovateľ je toho názoru, že posúdenie odstúpenia a jeho účinkov podľa ustanovení Občianskeho zákonníka nie je správne a toto malo byť posúdené podľa ustanovení Obchodného zákonníka. Odôvodnenie rozsudku navrhovateľ považuje za nepostačujúce a v rozpore s ust. § 157 ods. 2 O.s.p. a namietal, že napádaným rozsudkom bolo porušené jeho právo na súdnu ochranu v občianskom súdnom konaní podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR. Navrhovateľ je presvedčený, že správne rozhodnutie o napadnutej právnej otázke je celom zrejmé. Napriek tomu, v prípade, ak by sa odvolací súd nestotožnil s obsahom odvolania navrhovateľa, navrhovateľ žiada, aby odvolací súd vyslovil vo výroku svojho rozhodnutia, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu. Dôvodnosť pripustenia dovolania

vidí navrhovateľ v tom, že podľa informácií jemu dostupných je právny názor vyjadrený v napadnutom rozhodnutí v rozpore s ustálenou rozhodovacou praxou súdov. Navrhovateľ má za to, že existujú tisíce rozhodnutí slovenských súdov, v ktorých súdy v skutkovo a právne obdobných veciach rozhodli zásadne odlišným spôsobom. Na základe uvedeného navrhol, aby odvolací súd potvrdil rozsudok vo výroku I a v časti výroku II a III zrušil a vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo podľa zásad upravených v ust. § 212 O.s.p., bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a zistil, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné.

Odvolateľ tvrdí, že napadnutý rozsudok prvostupňového súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Podľa právneho názoru odvolacieho súdu prvostupňový súd na zistený skutkový stav použil správny právny predpis, ktorý aj správne interpretoval, pričom zo skutkových záverov vyvodil správne právne závery. Odvolací súd v podrobnostiach poukazuje na vecne správne právne závery prvostupňového súdu a len na ich doplnenie uvádza nasledovné:

Ustanovenie § 54 ods. 1 OZ preto treba podľa názoru odvolacieho súdu vykladať tak, že v prípade dualistickej právnej úpravy inštitútov súkromného práva sa na spotrebiteľské právne vzťahy nepoužije obchodné právo (Obchodný zákonník), ak aplikáciou konkrétnej zmluvnej podmienky by sa postavenie spotrebiteľa oproti občianskoprávnej úprave zhoršilo. Ustanovenie § 54 ods. 1 je dôsledkom transpozície čl. 8 smernice. Smernica síce nevyžaduje transpozíciu v prípade dualistickej úpravy inštitútov súkromného práva, no na druhej strane nebráni ani regulácii, akú predstavuje ustanovenie § 54 ods. 1 OZ a ktoré bráni akémukoľvek zhoršeniu postavenia spotrebiteľa oproti tomuto zákonu (rozumej Občianskemu zákonníku, § 54 ods. 1 OZ).

Odvolací súd poznamenáva, že aj právna úprava v Občianskom zákonníku dopadá na obidve strany v súlade s princípom rovnosti, no je citlivejšia, zohľadňuje aspekt informovanosti spotrebiteľa, explicitne priznáva rovnaké práva aj ručiteľovi, garantuje efektívnejšie uplatnenie práva pri plynutí času pri zlom úmysle veriteľa a pod. Nemožno prehliadnúť pritom fakt, že sú to predovšetkým dodávatelia, ktorí uplatňujú veci na súde. Spory vyvolané spotrebiteľmi sú len veľmi zriedkavé, a preto argument o obchodnom práve a rovnosti „pre všetkých“ je objektívne značne relativizovaný.

Odvolací súd už v minulosti použil na účely posúdenia premlčacej doby (i odstúpenia) pri spotrebiteľskom právnom vzťahu právnu úpravu obsiahnutú v Občianskom zákonníku (porov. rozsudky vo veciach sp. zn. 6Co 81/2012, 6Co 113/2010, 6Co 218/2012, 6Co 224/2012). Niektoré rozsudky pritom boli podrobené kontrole ústavnosti. Ústavný súd takýto postup neoznačil za ústavne nekonformný (napr. vec I. ÚS 402/2013) a pritom išlo o zásadnú právnu otázku s dopadom na výsledok súdneho sporu (dualistická právna úprava odstúpenia a premlčania). Z uvedených dôvodov nie je dôvod na pripustenie dovolania.

Z uvedených dôvodov odvolací súd potvrdil rozsudok ako vecne správny (§ 219 ods. 1, 2 O.s.p.).

Žalobca bol v odvolacom konaní neúspešný a tomu zodpovedá aj výrok o nepriznaní trov odvolacieho konania postupom podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.